SERV
sterk door overleg

Advies

Diverse regelingen voor het HBO en het volwassenenonderwijs

Brussel, 15 september 2016

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

.

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet tot wijziging van regelgeving over de taalexamenregeling van het personeel, de studiegebieden en de programmatieprocedure voor het secundair volwassenenonderwijs, de programmatie van opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en een benoemingsstop voor het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleidingen in de centra voor volwassenonderwijs

Adviesvrager: Hilde Crevits - Vlaams minister van Onderwijs

Ontvangst adviesvraag: 25 juli 2016

Adviestermijn: 50 dagen

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)

Goedkeuring raad: 19 september 2016

SERV
sterk door overleg

Mevrouw Hilde Crevits
Vlaams minister van Onderwijs
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

contactpersoon
Mieke Valcke
mvalcke@serv.be

ons kenmerk
SERV_BR_20160915_wijzigingregelingHBOenVO

Brussel
15 september 2016

Voorontwerp decreet wijziging regelgeving over de taalexamenregeling, studiegebieden en programmatie(procedure) secundair volwassenenonderwijs en hoger beroepsonderwijs en de benoemingsstop in HBO en SLO in het volwassenonderwijs

Mevrouw de minister,

De raad heeft uw adviesvraag m.b.t. bovenvermeld voorontwerp van decreet goed ontvangen en bezorgt u hierbij een beknopt advies op hoofdlijnen, onder voorbehoud van bekrachtiging door de raad op 19 september 2016.

- De raad verwijst naar zijn recente adviezen m.b.t. de hervorming van het volwassenenonderwijs en het hoger beroepsonderwijs van 23 mei 2016. De standpunten die daarin zijn opgenomen o.a. m.b.t. de arbeidsmarktgerichtheid van HBO5 opleidingen en de link met de Vlaamse Kwalificatiestructuur (de beroepskwalificaties) blijven onverkort gelden.

  De raad herhaalt zijn vraag naar een inkorting van de programmatiestop in het HBO5 voor nieuwe opleidingen. Het is geen goede zaak dat er gedurende drie jaar geen nieuwe opleidingen kunnen starten. De raad gaf in zijn advies van 23 mei 2016 te kennen geen voorstander te zijn van de volledige overheveling van het HBO5 naar de hogescholen. De raad herbevestigt dit standpunt maar los daarvan is het, in het licht van de hervorming zoals ze nu is voorzien, logisch dat een nieuwe HBO5-opleiding direct in het hoger onderwijs wordt voorzien.

- Het is een goede zaak dat de studiegebieden van het volwassenenonderwijs geactualiseerd worden. De raad vraagt dat ook de sectoren zich daarover inhoudelijk kunnen uitspreken.

- De raad acht het positief dat de bestaande onderwijsbevoegdheid tijdelijk in een andere vestigingsplaats uitgeoefend kan worden, waardoor flexibel op acute opleidingsnoden ingespeeld kan worden. Om de onderwijsbevoegdheid voor elk CVO per

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

vestigingsplaats voor één of meerdere studiegebieden te bepalen, zal gekeken worden naar de inrichting van dat aanbod tot maximum drie (secundair volwassenonderwijs), twee (HBO) of één (specifieke lerarenopleiding) jaar terug in plaats van maximum vijf jaar in de huidige regeling. Dit kan een grote impact hebben op een belangrijk deel van de centra die zich onverwacht geconfronteerd kunnen zien met minder onderwijsbevoegdheid. We achten het dan ook opportuun om een overgangsregeling te voorzien van voor alle opleidingen drie jaar.

- De Raad stelt vast dat er twee mogelijkheden zijn om bestaande HBO5 opleidingen aan te passen:
  - de beroepskwalificatie werd opgemaakt voor 01 januari 2018: omvorming;
  - de beroepskwalificatie wordt pas na 01/01/2018 opgemaakt: actualisering.

  Alle betrokkenen dienen over deze procedures, de timing en de consequenties ervan, goed geïnformeerd te worden. In beide gevallen pleit de raad voor een betrokkenheid van en afstemming met de sectoren.

  Ook al baseert een **omvorming** zich op één of meerdere beroepskwalificaties, dan nog vraagt de raad dat er experten uit het werkveld betrokken worden bij de opmaak van domeinspecifieke leerresultaten (DLR's). Dit is nu slechts voorwaardelijk voorzien. De DLR's zijn immers een vertaling van de competenties uit de beroepskwalificaties. Voor een goede vertaling dienen de arbeidsmarktactoren die aan de basis liggen van de beroepskwalificaties betrokken te worden. De omschrijving dat DLR's 'verwijzen naar' competenties uit de beroepskwalificatie vindt de raad veel te vaag en vrijblijvend. De raad vraagt garantie dat alle competenties en descriptorelementen uit de beroepskwalificaties in de DLR's afgedekt worden.

  Ook bij een **actualisering** worden de DLR's (domeinspecifieke leerresultaten) opgemaakt door de samenwerkingsverbanden i.s.m. AHOVOKS. De betrokkenheid van experten uit het werkveld is hier nog belangrijker omdat er geen beroepskwalificatie beschikbaar is waar de DLR's op gebaseerd moeten worden. Wanneer er na 2018 alsnog een beroepskwalificatie wordt opgemaakt dienen de DLR's daar aan aangepast te worden. Afstemming tussen onderwijs en werkveld bij de actualisatie van opleidingen zorgt dat de mogelijke afstand tussen DLR en beroepskwalificatie kleiner is. De raad vraagt dan ook dat het werkveld steeds betrokken moet worden bij de opmaak van de DLR's.

  Het is noodzakelijk dat er bij elke omvorming en actualisatie van een opleiding tijd wordt voorzien voor werkplekleren, zijnde leerervaring opdoen en competenties verwerven op een werkvloer in een onderneming. Het luik werkplekleren is ook de invalshoek om wijzigingen aan competenties in een beroep (en een update van de beroepskwalificatie, van zodra mogelijk) op korte termijn in een opleiding te integreren.

- De raad stelt vast dat de bevoegdheid van de Commissie Hoger Onderwijs voor het adviseren over de wenselijkheid van de opmaak van een onderwijskwalificatie overgeheveld wordt naar AHOVOKS. AHOVOKS kan zich voor deze taak laten bijstaan door de VDAB en door sectoren voor wat betreft de behoefte op de arbeidsmarkt, de economische behoefte, de doelgroep en de mogelijkheden tot samenwerking tussen de onderwijsinstellingen en de arbeidsmarkt.

- De NVAO zal er bij de validatie van DLR's en opleidingen moeten op toezien dat ze duidelijk gebaseerd zijn op de competenties van de beroepskwalificaties die verwerkt zijn in de DLR's.

Hoogachtend

Pieter Kerremans	Karel Van Eetvelt
administrateur-generaal	voorzitter